

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: G. P., narozený X, státní příslušnost X, t.č. v Zařízení pro zajištění
cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna (dále jen ZZC),
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o nedatované žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.6.2022 č.j. OAM-103/LE-BA02-VL14-PS-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Krajskému soudu v Plzni (dále jen **soud**) byla dne 26.7.2022 doručena prostřednictvím žalovaného nedatovaná a nepodepsaná žaloba, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.6.2022 č.j. OAM-491/LE-BA02-BA04-PS-2019, kterým bylo rozhodnuto tak, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen **zákon o azylu**), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců; ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu je doba

trvání zajištění stanovena do 27.9.2022. Žaloba byla předána k doručení České poště Praha 93 dne 14.7.2022 a žalovanému doručena dne 18.7.2022.

2. **V žalobě** žalobce nejprve uvedl, že byl rozhodnutím o zajištění poškozen na svých veřejných

subjektivních právech i z toho důvodu, že dle něho je napadené rozhodnutí, jakož i jemu předcházející správní řízení, v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen **správní řád**), když žalovaný nezjistil stav věci o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v nezbytném rozsahu, ve spojení s § 2 odst. 1 a 4 správního řádu, když je jeho rozhodnutí v rozporu s právními předpisy a neodpovídá okolnostem daného případu, § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, když si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nezjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch žalobce, proto se domnívá, že nebylo žalovaným postaveno na jisto, že existují vážné důvody domnívat se, že žadatel o azyl se pokusí o útěk nebo jiným způsobem odmítne řádně spolupracovat s příslušnými úřady; § 52 správního řádu, když žalovaný neprovedl důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci, především pokud jde o důvody k uložení zvláštního opatření; § 68 odst. 3 správního řádu, neboť nejsou patrné úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí, především pokud jde o důvody zajištění; § 47 zákona o azylu, neboť v případě žalobce je možné použít zvláštní opatření dle tohoto ustanovení.

Dále pak namítal, že podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je zajištění možné, pokud nelze uplatnit zvláštní opatření, žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalobce vyjádřil názor, že v jeho případě je naplněna pouze ta podmínka, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců. V jeho případě mělo být uplatněno zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona o azylu.

Dle žalobce je napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodněné, protože nesplňuje všechny aspekty, které měl správní orgán v obecném posuzování zohlednit, tak aby bylo zaručeno, že nebyl nesprávně zajištěn. Žalovaný k argumentaci při využití těchto zvláštních opatření pouze uvedl, že z prokázaného jednání žalobce by mírnější donucovací prostředky nebyly účinné a dostačující, ale neuvedl žádné konkrétní důvody. Také žalovaný uvedl, že propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Čím přesně by byl ovšem tento průběh narušen, není v rozhodnutí uvedeno. Pokud žalovaný uvádí, že dosavadní způsob života žalobce v minulosti svědčí o nerespektování právního řádu České republiky (dále jen **ČR**), je třeba dodat, že žalobce nepáchal žádnou trestnou činnost, jen zde byl nějakou dobu nelegálně, ovšem nelze ho kvůli tomuto automaticky odsuzovat jako osobu, která nerespektuje právní řád, neboť společenská škodlivost takového jednání je velmi nízká, a měla by být tak zohledněna, neboť nebyl nikterak narušen veřejný pořádek ani nebyly ohroženy jakékoliv individuální či společenské zájmy, proto nelze připustit argumentaci žalovaného, který uvedl, že má za „prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění...“ Dále žalobce neshledal důvodným argument, kdy dle žalovaného „by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení (...) a že nelze rozumně předpokládat, že by jmenovaný své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření...“

Žalobce k tomu uvedl, že neexistuje jakákoliv povinnost o mezinárodní ochranu žádat okamžitě při vstupu do ČR anebo dříve, než je osoba zajištěna, ale žádost může být podána fakticky kdykoliv, pokud objektivně existují důvody pro její podání. K povinnosti

(ne)požádat o mezinárodní ochranu bezprostředně odkázal žalobce na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 9.4.2020 č.j. 60 Az 62/2019-44. Navíc i z rozhodovací činnosti žalovaného je známo, že mezinárodní ochrana na území ČR byla udělena i osobám, které o mezinárodní ochranu požádaly až po několika letech strávených v ČR, neboť primárně nejde o časovou prodlevu mezi vstupem na území a podanou žádostí, ale o faktické důvody žádosti a splnění podmínek udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu. Žalobce tak nemůže být v podstatě trestán za to, že žádost podal „opožděně“, ačkoliv žádný právní předpis nestanovuje konkrétní dobu, kdy má být žádost o mezinárodní ochranu podána. Pokud by tak toto žalovaný požadoval, bylo by to v rozporu s ústavněprávním pravidlem, že povinnosti lze ukládat pouze na základě zákona, jak uvedl soud ve výše uvedeném rozsudku.

Zajištění osoby založené pouze na tom, že dotyčná osoba žádá o azyl, je podle mezinárodního práva nezákonné. Nelegální vstup ani pobyt žadatele o azyl na území nedává státu automatickou pravomoc ho zajistit nebo jinak omezit jeho svobodu pohybu. Zajištění provedené s cílem odradit potenciální žadatele o azyl nebo ty, kteří již podali žádost o azyl, od usilování o azyl, je v rozporu s mezinárodními normami. Navíc zajištění nesmí mít charakter represivního nebo disciplinárního opatření za nelegální vstup nebo pobyt na území. Vedle toho, že by takové zajištění představovalo trest podle článku 31 Úmluvy z roku 1951, mohlo by navíc dosáhnout úrovně kolektivního trestu v rozporu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv.

Dle žalobce v rozhodnutí o zajištění je tedy podstatná ta část odůvodnění, která v případě cizince osvětluje konkrétní úvahy a konkrétní důvody, pro které je do jeho základního práva zasazeno. Odůvodnění rozhodnutí o zajištění by v žádném případě nemělo být pouze formálním úkonem s obecným odůvodněním, ale mělo by vždy odpovídat konkrétnímu případu. Žalobce uzavřel, že vzhledem ke všem okolnostem nepřevážily zájmy jeho zajištění nad možností uplatnění zvláštního opatření. Zároveň je rozhodnutí nezákonné, pokud jde o samotné odůvodnění, které je vzhledem k výroku, který zasahuje do osobní svobody, nedostačující a v podstatě nezohledňující specifika případu žalobce. Žalovaný tak pouze převzal důvody, které trvaly v průběhu předchozího zajištění, ale nezkoumal a neanalyzoval veškeré důvody, které by měly být zkoumány, aby byl objektivně zjištěn skutkový stav. Na závěr žalobce požádal soud, aby napadené rozhodnutí přezkoumal a navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil.

3. **Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 10.6.2022 č.j. OAM-103/LE-BA02-VL14-PS-2022**, bylo rozhodnuto tak, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu je doba trvání zajištění stanovena do 27.9.2022.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí mimo jiné vyplývá, že dne 9.6.2022 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany na území ČR. Žalobce byl rozhodnutím správního orgánu, tj. Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, odboru cizinecké policie Brno (dále jen **OCP**), dne 2.6.2022 č.j. KRPB-121389-21/ČJ-2022-060022-SVZ zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**), za účelem realizace správního vyhoštění. Dne 1.6.2022 provedla hlídka OCP pobytovou kontrolu cizinců, kteří přicestovali ukrytí v prostoru návěsu nákladního auta, přičemž žalobce nepředložil žádný doklad totožnosti ani jiný doklad, který by prokázal jeho totožnost a oprávněnost jeho pobytu na území, proto vzniklo podezření, že dotyčný vstoupil a pobýval na území ČR neoprávněně. Dne 2.6.2022 vydal orgán OCP podle § 119 odst. 1

písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců pod č.j. KRPB-121389-20/ČJ-2022-060022-SVZ rozhodnutí o uložení správního vyhoštění žalobci a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, mu byla stanovena na 2 roky (dále jen **rozhodnutí o správním vyhoštění**). S žalobcem byl dne 2.6.2022 za přítomnosti tlumočníka sepsán protokol o výsledku účastníka správního řízení, ve kterém dle rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce mimo jiné k dotazovaným skutečnostem uvedl, že z Nepálu vycestoval za účelem práce před cca 3 měsíci letecky na Ukrajinu na pracovní vízum. Po nějaké době, když začala válka, žalobce zůstal bez práce, a tak si zařídil cestu kamionem do Maďarska, a odtud pak následně do Itálie. Při cestě z Maďarska do Itálie kamion několikrát zastavoval, přičemž při poslední zastávce otevřela policie a zadržela žalobce a ostatní cestující. Dále žalobce sdělil, že z Nepálu odjel z ekonomických důvodů, dle něj je tam špatný život. Cílem cesty žalobce je Itálie. Následně žalobce konstatoval, že hranice do ČR překročil dne 1.6.2022 ve skrytu kamionu. Dále uvedl, že v EU nikoho nemá a nikde nežádal o azyl, přičemž v ČR by zůstal pouze v případě, že by zde mohl ihned legálně pracovat. Ideálně by však žalobce chtěl pokračovat do Itálie. Je si vědom, že bez platného víza nebo oprávnění k pobytu a platného cestovního dokladu není oprávněn vstoupit na území ČR, k ČR nemá žádné vazby. V Nepálu má žalobce manželku, 2 syny, otce a sourozence. Svůj zdravotní stav označil za dobrý. V návratu do Nepálu mu nic nebrání a ani mu tam nic nehrozí, ale je tam dle něj špatná ekonomická situace.

S ohledem na výše uvedené dospěl správní orgán OCP k závěru, že v případě žalobce jsou dány důvody pro jeho zajištění a z jeho prokázaného jednání by mírnější donucovací opatření ve formě uložení zvláštních opatření za účelem vycestování z území bylo nedostačující a neúčinné, a proto za účelem realizace vyhoštění přistoupil k zajištění a umístění žalobce v ZZC. Dne 9.6.2022 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany.

Žalovaný posoudil všechny skutečnosti relevantní ve smyslu § 46a zákona o azylu, týkající se žalobce a jeho dosavadního pobytu na území ČR, k zjištění, zda je v jeho případě nutné ponechat jej v zajištění i během probíhajícího správního řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce pobývá na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a bez povolení k pobytu, ač k tomu není oprávněn. Skutečnosti, že je v ČR neoprávněně, si je vědom. Bylo mu uloženo správní vyhoštění. Cílovou zemí žalobce je Itálie, kde chce pracovat, v ČR by zůstal jen v případě, že by tady mohl ihned legálně pracovat. V ČR nemá žádné vazby, všechny rodinné příslušníky má ve vlasti. V Nepálu mu nic nehrozí a v návrtu do vlasti mu nic nebrání. Důvodem proč z Nepálu odjel, byla špatná ekonomická situace v jeho vlasti. Žalobce z Nepálu odcestoval legálně a s ukrajinským pracovním vízem; na Ukrajině také pracoval, a to až do propuknutí konfliktu. Žalobce uvedl, že je zdravý.

Žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal až po zadržení Policií ČR, zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do ZZC. Z jeho výpovědi v rámci správního řízení dle zákona o pobytu cizinců přitom nevyplynulo naprosto nic, co by mu v případě, že by měl o podání žádosti skutečný zájem, bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR před jeho zadržením a umístěním do ZZC, resp. zjednání žalobce je zcela zřejmé, že svou žádost o mezinárodní ochranu podal toliko ve snaze oddálit, zmařit nebo znemožnit realizaci vyhoštění, neboť hrozba nuceného návratu do vlasti se po jeho zajištění stala reálnou, a že pokud by k jeho zajištění Policií ČR nedošlo, sám žalobce by tento krok v ČR nikdy neučinil. Žalobce sám uvedl, že v ČR by zůstal jen v případě, že by tady mohl ihned legálně pracovat, a že jeho cílovou zemí je Itálie, navíc dle jeho slov v

případě návratu do vlasti nic nehrozí a nic mu v tom nebrání. Takového jednání a pohnutky jednoznačně dokazují pouhou účelovost jednání žalobce. O skutečném zájmu žalobce o mezinárodní ochranu v ČR nevypovídá ani jeho jednání, kdy, ač o možnosti požádat o mezinárodní ochranu v ČR byl poučen již dne 2.6.2022, k podání žádosti přistoupil až 9.6.2022, tedy až poslední možný den zákonné sedmidenní lhůty, byť tak mohl učinit již od 3.6.2022, kdy byl do ZZC útvarem OCP předán. Žalovaný v této souvislosti poukázal rovněž na skutečnost, že žalobce po svém zadržení projevil úmysl požádat o azyl dvakrát, přičemž poprvé vzal svůj úmysl zpět, a opakovaně k němu přistoupil až dne 9.6.2022. Žalovaný je přesvědčen, že v případě osoby, která palčivě pociťuje potřebu mezinárodní ochrany, tato k dané možnosti přistoupí bezprostředně poté, co má k tomu příležitost, žalobce však své podání učinil až v souvislosti se svým zadržením Policií ČR a zajištěním v ZZC, nadto si svůj úmysl zprvu rozmyslel, a až v inkriminovaný poslední možný den lhůty pro podání žádosti úmysl opakovaně projevil. Žalovaný rovněž zmínil, že žalobci v případě návratu do vlasti nic nehrozí, z Nepálu odcestoval legálně za účelem práce v Evropě. V případě žalobce má tak na základě výše uvedených skutečností žalovaný jednoznačně za to, že podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo motivováno pouhou snahou jakkoliv zmařit svůj nucený návrat do vlasti. S ohledem na výše uvedené má žalovaný za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany již dříve. Žalovaný rovněž dospěl s ohledem na všechny výše uvedené argumenty k závěru, že zjednání žalobce je zcela zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že se bude vyhýbat své povinnosti z území ČR vycestovat, bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění, a že podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo v jeho případě zapříčiněno pouze snahou vyhnout se tomuto vyhoštění.

Z postupu žalobce je zároveň dle žalovaného zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, a nelze v jeho případě rozumně předpokládat, že by žalobce své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle

zákona

o azylu, které by mu správní orgán uložil. V této souvislosti žalobce odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS), který např. ve svém rozsudku č.j. 1 Azs 349/2016 konstatoval, že účelem zvláštních opatření není pouze zajistit účast žadatele v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale především zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu. Cílem zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je pak dle uvedené judikatury znemožnění zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které cizinci umožní vyhnout se správnímu vyhoštění (typicky útekem a přerušením kontaktu s orgány veřejné správy). Aniž by tím byl jakkoliv předjímán výsledek řízení o mezinárodní ochraně, jedná se dle daného rozsudku o preventivní opatření, které má zabezpečit dostupnost žadatele pro výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce tak svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu ČR, ale také jeho zcela účelové jednání, když se o udělení mezinárodní ochrany v ČR začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným, ač výslovně deklaroval, že chce do Itálie, a v ČR by zůstal jen za podmínky

okamžitého umožnění legálního zaměstnání. Ze všech těchto důvodů shledal žalovaný uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu za neúčinné.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je dle žalovanému zřejmé, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl žalobce požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. Proto žalovaný shledal naplnění podmínek stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce rovněž není osobou vyloučenou z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť v jeho případě na základě jeho vyjádření v rámci správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců a vyhoštění a jeho žádosti o mezinárodní ochranu nelze konstatovat, že by byl zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, tedy nezletilou osobou bez doprovodu, rodičem nebo rodinou s nezletilým či zletilým zdravotně postiženým dítětem, osobou starší 65 let, osobou se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotnou ženou, obětí obchodování nebo osobou, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí. Žalobce v průběhu provedeného řízení o správním vyhoštění uvedl, že je zdravý, a nenaznačil naprosto nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že je zranitelnou osobou.

Žalovaný se dále v souladu s § 46a odst. 5 zákona o azylu zabýval maximální délkou doby, na kterou bude žalobce po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Třebaže žalovaný považuje podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce za účelovou, neaplikoval na ni ust. § 16 zákona o azylu, týkající se žádostí zjevně nedůvodných, konkrétně § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu. Dle tohoto zákonného ustanovení totiž lze zamítnout žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou jedině v případě, že žadatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Dle ustálené judikatury krajských soudů i NSS by mohla být žádost zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu výhradně tehdy, pokud žadatel jako jediný důvod své žádosti uvedl právě snahu vyhnout se realizaci vyhoštění, vydání nebo předání či je zdržet. Vzhledem k tomu, že žalobce může ve své žádosti o mezinárodní ochranu uvést i jiné důvody, nelze v tuto chvíli vyloučit, že jeho žádost bude nezbytné posuzovat standardně, tj. z hlediska případného naplnění podmínek § 12, § 13, § 14, § 14a i § 14b zákona o azylu. Zároveň však lze v případě žalobce předpokládat ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve lhůtě 90-ti dní, tedy přibližně v polovině standardní zákonem stanovené šestiměsíční lhůty pro vydání rozhodnutí. Vzhledem k tomu a ke skutečnosti, že případná podaná žaloba proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany má téměř ve všech případech ze zákona odkladný účinek, byl žalovaný povinen při stanovení maximální lhůty zajištění žalobce prodloužit tuto dobu o dalších 15 dní na podání případné žaloby. Společně s 5denní průměrnou lhůtou na doručování dokumentů v rámci soudního řízení pak činí celková maximální lhůta pro zajištění žalobce v současné době 110 dnů. Při dodatečném zjištění skutečností majících vliv na průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany, včetně typu konečného rozhodnutí, přistoupí správní orgán k rozhodnutí o prodloužení stanovené doby zajištění, samozřejmě maximálně na zákonem stanovenou lhůtu 120 dnů.

V souladu s § 46a odst. 1 písm. e) a § 46a odst. 4 zákona o azylu žalovaný konstatoval, že

vzhledem k výše uvedenému je žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, nejdéle však do dne 27.9.2022.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 20.7.2022** uvedl, že s žalobou nesouhlasí, neboť má za to, že se namítaných porušení zákonných ustanovení během rozhodování nedopustil a je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Dále uvedl, že ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Také žalovaný konstatoval, že dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu v přijímacím středisku nebo v ZZC, pokud nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu, jestliže byla žádost podána v ZZC a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, neboje pozdržet, ačkoliv mohl žádost podat dříve. Žalovaný z informací poskytnutých příslušnými složkami Policie ČR dle § 87 odst. 1 zákona o azylu zjistil, že žalobce byl rozhodnutím správního orgánu OCP, č.j. KRPB-121389-21/ČJ-2022-060022-SVZ ze dne 2.6.2022, zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a umístěn do ZZC Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Žalobce přicestoval na území ČR v prostoru návěsu nákladního automobilu. Při kontrole cizineckou policií nepředložil žádný doklad totožnosti ani jiný doklad, kterým by prokázal svou totožnost a oprávnění k pobytu na území ČR. Žalobce pobýval na základě pracovního víza na Ukrajině, kvůli válce však zůstal bez práce, a proto si zařídil cestu kamionem do Maďarska, ze kterého chtěl odjet do Itálie. Kamion však zastavil a žalobce i ostatní cestující byli zadrženi při prohlídce policií. Žalobce uvedl, že z Nepálu odjel z ekonomických důvodů a nyní by rád pokračoval v cestě do Itálie. OCP vydal dne 2.6.2022 rozhodnutí o uložení správního vyhoštění žalobce a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, mu byla stanovena na 2 roky. Žalobce podal dne 9.6.2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Ze skutečností uvedených žalobcem v protokolu nevyplývá, že jeho hlavním záměrem bylo podat žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dle žalovaného žalobce podal tuto žádost s cílem vyhnout se uloženému správnímu vyhoštění. K námitce žalobce, že mělo být v jeho případě uplatněno zvláštní opatření dle § 47 odst. 1 písm. a) a b) zákona o azylu, žalovaný odkázal na str. 4 rozhodnutí, kde se touto možností zabýval, neshledal však, že by žalobce splňoval podmínky k tomu, aby v jeho případě bylo zvláštní opatření uplatněno. Pro řízení o žalobě odkázal žalovaný na spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný má za to, že postupoval v souladu s právními předpisy. Námitky uvedené v žalobě shledal žalovaný správní orgán jako nedůvodné a podle jeho názoru nebylo žalobou zpochybněno jeho rozhodnutí ve věci, a proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl, pokud ji neodmítne pro nesplnění podmínek řízení (chybějící podpis žalobce), či jako opožděně podanou - lhůta k podání žaloby marně uplynula ke dni 14.7.2022.
5. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 10.6.2022 i ve vyjádření žalovaného ze dne 20.7.2022 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo napadené rozhodnutí ze dne 10.6.2022 žalobci předáno dne 14.6.2022.

6. Dne 29.7.2022 byla soudu doručena prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb žalobcem podepsaná kopie žaloby datovaná 27.7.22.
7. Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
8. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 27.4.2022, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení neuvedli, že žádají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).
9. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve“.*
10. Dle § 47 odst. 1 zákona o azylu *„Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“*
11. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu *„Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany“.*
12. Žalobní námitky žalobce se vztahovaly zejména k tomu, zda nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření. Dle žalobce žalovaný vůbec nezvažoval alternativy k povinnosti setrvat v ZZC v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, současně poukázal na to, že otázka času podání žádosti je naprosto irelevantní.
13. Nejprve soud musí uvést, že žalobcem podaná žaloba neobsahovala zákonem stanovené náležitosti, neboť v ní chyběl podpis a datum. Absence podpisu a data je v zásadě vadou odstranitelnou. V tomto případě byla vada žaloby odstraněna ve lhůtě stanovené pro rozhodnutí o žalobě, a proto soud nepřistoupil k odmítnutí žaloby dle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s.
14. Co se týče případné opožděnosti žaloby dle § 46a odst. 7 zákona o azylu lze proti rozhodnutí ministerstva o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění podat ve lhůtě 30

dnů ode dne doručení rozhodnutí žalobu, a to prostřednictvím ministerstva nebo u místně příslušného krajského soudu, kterým je krajský soud, v jehož obvodu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany v den podání žaloby hlášen k pobytu. Žalobci bylo napadené rozhodnutí dle protokolu o předání rozhodnutí žalobci předáno dne 14.6.2022. Podle § 40 s.ř.s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak. Z obálky, ve které byla žaloba doručena správnímu orgánu, je zjevné, že byla poskytovateli poštovních služeb předána k přepravě dne 14.7.2022, tj. poslední den lhůty pro podání žaloby. Soud má tedy za to, že žaloba je včasná, nepřistoupil tak k odmítnutí žaloby pro opožděnost.

15. Soud při posuzování žalobních námitek vycházel ze skutečnosti, že ust. § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. k němu uvádí: *„Jelikož je nutné na základě přepracované přijímací směrnice před individuálním posouzením nutnosti zajištění konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany rovněž posuzovat možnost uložení tzv. alternativy k zajištění, jsou do tohoto zákona nově upravena tzv. zvláštní opatření. Jedná se buď o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v příslušném pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo o povinnost hlášení se ministerstvu v intervalech určených ministerstvem, není-li žadatel ubytován v pobytovém středisku (podobnou alternativu zná i zákon o pobytu cizinců). [...] Cílem zvláštního opatření je zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to uplatněním mírnější formy, než je zajištění. [...]“*. Podle bodů 15 a 20 preambule přijímací směrnice má být zajištění výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že *„v případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření“*, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, *„mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení“*. Tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně zmíněné ustanovení zákona o azylu i § 47 téhož je proto třeba vykládat eurokonformně.
16. Soud zkoumal odůvodnění napadeného rozhodnutí mimo jiné v té části, která se vztahovala k neúčinnosti zvláštních opatření (str. 3-4) a neshledal, že by žalovaný pochybil, když vycházel z okolností, které ve svém souhrnu svědčily pro závěr o neúčinnosti zvláštních opatření, a to zejména vědomé nerespektování právního řádu ČR žalobcem, pobývání na území ČR bez cestovního dokladu a bez povolení k pobytu; současně o neúčinnosti zvláštních opatření svědčí jeho zcela účelové jednání, když se začal domáhat udělení mezinárodní ochrany teprve po svém zadržení Policií ČR, zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do ZZC, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným, a to poslední možný den zákonné sedmidenní lhůty.
17. Z důvodů podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný usuzoval, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se vyhoštění a dosáhnout propuštění ze zajištění.

Žalovaný poukázal na skutečnost, že z postupu žalobce v průběhu správního řízení nelze rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnil a respektoval zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil a zároveň žalovaný odkázal na rozsudek NSS sp. zn. 1 Azs 349/2016. Současně uvedl, že žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany již dříve. Z výpovědi žalobce, ani z jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nevyplynulo naprosto nic, co by v případě, že by měl o podání žádosti skutečný zájem, bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR. Žalobce sám uvedl, že v případě návratu do vlasti mu nic nehrozí, z Nepálu odcestoval legálně za účelem práce v Evropě. Možnost podat žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce měl, avšak žádost podal až tehdy, když byl Policií ČR zajištěn za účelem realizace vyhoštění a jeho jednání je tedy naprosto účelové. Je tedy zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné a nelze se tedy domnívat, že by žalobce náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu.

18. Žalovaný tudíž posoudil individuálně poměry žalobce a neshledal mírnější donucovací opatření účinnými, přičemž jeho závěry měly oporu ve správním spise a zjištěném skutkovém stavu. V případě žalobce se jednalo o závažné okolnosti a nebylo zjištěno nic, co by správní orgán či soud mohlo vést k případnému upuštění od zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Dokonce ani v žalobě žalobce žádnou takovou okolnost hodnou zřetele nezmínil.
19. Ani směrnice EU, ani zákon o azylu dále nikde nestanoví, čím mají příslušné orgány zdůvodňovat neúčinnost zvláštních opatření a důvodnost zajištění. K závěru o naplnění podmínek pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu vedly žalovaného veškeré okolnosti uvedené na str. 1-4 napadeného rozhodnutí. Podle směrnice je třeba nejprve posoudit možnost uložení alternativních opatření a až poté je možné žadatele zajistit, což žalovaný učinil. Částečné překrývání důvodů, pro něž byla shledána účelovost žádosti, a důvodů neúčinnosti zvláštních opatření bylo potvrzeno i NSS, který shledal, že klíčovou otázkou je, zda argumentace v neprospěch alternativ zajištění může sama o sobě obstát, zda je konzistentní a individualizovaná (srov. rozsudek NSS ze dne 26.7.2017 č.j. 8 Azs 114/2017-35, bod 17 a násl.). V nyní projednávané věci žalovaný shromáždil dostatek informací o žalobcově pobytové historii na území ČR a EU, žalobce porušoval režim pobytu cizinců na území ČR a povinnosti s takovým pobytem související. Skutková zjištění byla dostačující pro závěr, že mírnější opatření nebudou účinná, přičemž žalovaný hodnotil žalobcovu pobytovou historii jako celek a zohlednil veškeré relevantní a závažné okolnosti z jejího průběhu.
20. Zdejší soud zároveň odkazuje na rozsudek NSS ze dne 10.10.2016 č.j. 7 Azs 185/2016 – 23, který uvádí, že: „*Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.*“ a dále pak např. na usnesení NSS ze dne 18.11.2021, č.j. 9 Azs 196/2021-46 ve kterém uvádí, že: „*Nejvyšší správní soud se otázkou účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu zabýval ve své judikatuře opakovaně. Poukázal na odlišnost institutů zajištění podle zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu, přičemž konstatoval, že oba tyto instituty spadají pod různé právní režimy a směřují k odlišným cílům. Zajištění podle § 124 zákona o pobytu cizinců slouží k přípravě a realizaci správního vyhoštění. Cílem zajištění dle § 46a zákona o azylu je zamezit*

zneužívání řízení o mezinárodní ochraně pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.6.2017, č. j. 1 Azs 349/2016 - 48, důvodem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je obava, že se podáním žádosti o mezinárodní ochranu snaží vyhnout realizaci správního vyhoštění. Zajištění podle uvedeného ustanovení zákona o azylu má za cíl znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které by cizinci umožnily vyhnout se již uloženému správnímu vyhoštění (typicky útekem a přerušením kontaktu s orgány veřejné správy). Aniž by tím byl jakkoliv předjímán výsledek řízení o mezinárodní ochraně, jedná se o preventivní opatření, které má zabezpečit dostupnost žadatele pro výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. Skutečnost, že účelem § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu, Nejvyšší správní soud potvrdil také např. v rozsudcích ze dne 15.2.2017, č. j. 10 Azs 284/2016 - 35, nebo ze dne 28.2.2017, č. j. 4 Azs 9/2017 - 31.“

21. Žalobce odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 60 Az 6/2019-44 ve kterém, jak je i z citovaného rozhodnutí patrné, se soud odchýlil od rozhodovací praxe NSS. Citovaný rozsudek se zabýval neudělením mezinárodní ochrany z důvodu opožděného podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žadatelem. Jak je také uvedeno v poslední větě citovaného rozsudku: „Časovou prodlevu mezi opuštěním země původu a žádostí o mezinárodní ochranu však lze brát v potaz při hodnocení věrohodnosti azylového příběhu (tak rozsudek NSS č. j. 3 Azs 119/2004-50 ze dne 13.1.2005).“ Jak vyplývá z § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany je možné, pokud zde existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Soud má za to, že takové důvody zde existují a jak vyplývá i z rozsudku krajského soudu, kterým argumentoval žalobce, opožděnost žádosti o mezinárodní ochranu může být branná v potaz při hodnocení věrohodnosti i při samotném řízení o udělení mezinárodní ochrany, což v této věci bylo učiněno.
22. Lze tedy uzavřít, že žalovaný se s možností uložení zvláštních opatření žalobci vypořádal v mezích zákona dostatečně a jeho úvahy netrpěly žádnými zavádějícími závěry či zjevnými nesprávnostmi. Napadené rozhodnutí respektovalo všechny individuální okolnosti v této věci, které byly známy žalovanému, včetně pobytové historie žalobce na území ČR a EU, a jeho odůvodnění bylo přiměřené, dostatečné, srozumitelné a přezkoumatelné, tudíž není ani nezákonné, když bylo rozhodnuto žalovaným v souladu s platnou právní úpravou.
23. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), když žádná z žalobních námitek nebyla shledána důvodnou.
24. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.)

Plzeň 29. července 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně